

Vreme: 15.07.2026 14:23

Medij: novosti.rs

Link: <https://www.novosti.rs/planeta/svet/1628016/kaja-ursula-ratnoj-nozi-rivalstvo-izmedju-dve-zene-vrhu->

Autori: Goran Čvorović

Teme: Evropska komisija

Naslov: KAJA I URSULA NA "RATNOJ NOZI": Rivalstvo između dve žene u vrhu EU dovelo do protivrečnosti u evropskoj diplomatiji i politici

4353

Ko danas govori u ime EU kada je reč o spoljnoj politici? Da li je to visoka predstavica za spoljne poslove Kaja Kalas ili predsednica Evropske komisije Ursula fon der Lajen?

To pitanje sve češće postavljaju i evropski zvaničnici i strani partneri, dok se u Briselu već mesecima govori o nesuglasicama između dve najuticajnije žene u vrhu evropske administracije.

Kalasova je poslednjih meseci izložena kritikama sa više strana. Jedni smatraju da je previše direktna i nedovoljno diplomatski obazriva, drugi da je isuviše oštra prema Izraelu, dok joj treći zameraju da često nastupa kao da raspolaže većim političkim prostorom nego što joj evropske institucije zapravo omogućavaju.

Sukob između predsednice Komisije i njene visoke predstavice u Briselu više nije ni tajna. Evropski mediji pišu da njih dve nisu u najboljim odnosima, uz tvrdnje o međusobnim podbadanjima i borbi za politički primat. Kalas smatra da Ursula fon der Lajen Evropskom komisijom upravlja više predsednički nego kolegijalno, dok se u diplomatskim krugovima govori da između njih postoji ozbiljno rivalstvo.

Dve političarke imaju mnogo toga zajedničkog, a pre svega ih krasi to što su veoma ambiciozne i disciplinovane. Kaja Kalas iza sebe ima iskustvo premijerke Estonije, dok je Ursula fon der Lajen pre dolaska na čelo Evropske komisije u Nemačkoj obavljala "samo" ministarske funkcije. I to je jedan od razloga za njihova međusobna "bockanja". Jednostavno, bore se za primat. Mnogi smatraju da obe žele vodeću ulogu u predstavljanju EU na međunarodnoj sceni.

Iznad njihovog ličnog rivalstva nalazi se mnogo važnije pitanje, a to je ko je zapravo zadužen za evropsku spoljnu politiku. Ursula fon der Lajen upravlja celim timom, ali u samom nazivu funkcije Kalasove nalazi se ono što bi ona trebalo da radi, a to je da šefuje diplomatijom. Ali, Fon der Lajenova bi i tu da bude u prvom planu, što pokazuju neke njene posete i izjave koje je suprotno stavovima Kalasove davala. Problem nastaje kada predsednica Komisije svojim međunarodnim posetama i izjavama preuzima inicijativu i na polju koje formalno pripada visokoj predstavnici.

Istovremeno, Kalasova je ograničena samim načinom odlučivanja u EU. Za gotovo svaki važniji spoljnopolitički stav potreban je konsenzus država članica, pa prostora za samostalne političke poruke praktično nema. Kritičari joj upravo zameraju da je sklona ličnim ocenama koje prevazilaze zajednički evropski stav. Kao političarku iz Estonije, često je doživljavaju i kao izrazito naklonjenu Ukrajini, što pojedine članice smatraju dodatnim opterećenjem za evropsko jedinstvo.

Poslednjih nedelja Kalasova se našla pod još većim pritiskom nakon tvrdnji da je na jednom zatvorenom sastanku postupanje izraelske vlade na palestinskim teritorijama uporedila sa nekadašnjim sistemom aparthejda u Južnoafričkoj Republici. Izrael je prekinuo kontakte sa visokom predstavnicom, a ministar spoljnih poslova ove zemlje Gideon Sar zatražio je da povuče takve navode. Kalasova nije ni potvrdila ni demantovala da je upotrebila sporno poređenje, već je poručila da se treba držati njenih zvaničnih izjava i evropskih stavova koje zastupa.

Njene reči izazvale su burne reakcije i unutar EU. Nemački kancelar Fridrih Merc javno je poručio da se izričito ne slaže sa takvim izborom reči i da o tome mora ozbiljno da se razgovara. Predsednik Odbora za spoljne poslove Bundestaga Armin Lašet otišao je i korak dalje, javno zatraživši ostavku Kaje Kalas. Sve

Vreme: 15.07.2026 14:23

Medij: novosti.rs

Link: <https://www.novosti.rs/planeta/svet/1628016/kaja-ursula-ratnoj-nozi-rivalstvo-izmedju-dve-zene-vrhu->

Autori: Goran Čvorović

Teme: Evropska komisija

Naslov: KAJA I URSULA NA "RATNOJ NOZI": Rivalstvo između dve žene u vrhu EU dovelo do protivrečnosti u evropskoj diplomatiji i politici

to dodatno otvara pitanje koliko visoka predstavica može ubedljivo da vodi evropsku diplomatiju ukoliko se sa njenim nastupima ne slaže kancelar najmnogoljudnije i ekonomski najjače članice EU.

Zbog svega toga spoljnim partnerima danas je sve teže da procene ko zaista govori u evropsko ime. U Vašingtonu, Moskvi i drugim svetskim centrima moći često se postavlja pitanje da li bi, u slučaju važnih međunarodnih razgovora, prvi poziv trebalo uputiti Kaji Kalas ili Ursuli fon der Lajen. Uz to značajnu ulogu imaju i predsednik Evropskog saveta Antonio Košta, komesar Maroš Šefčovič koji održava kontakte i sa Rusijom i sa Kinom, kao i lideri najvećih država članica, poput Fridriha Merca i Emanuela Makrona. U takvoj raspodeli uticaja EU često ostavlja utisak da ima više glasova nego jedinstvenu spoljnu politiku, što u očima međunarodnih partnera pravi zbrku i ne doprinosi njenoj političkoj težini.

